

Μέθοδος διδασκαλίας⁷

Διδακτική μέθοδος: Ομαδοσυνεργατική διδασκαλία

- Α' φάση: Προετοιμασία της διδασκαλίας, σχηματισμός ομάδων και ανάληψη έργου

Στο ξεκίνημα της διδασκαλίας, η εκπαιδευτικός κάνει διαμοιρασμό της οθόνης της και χαιρετάει τους εκπαιδευόμενους. Έπειτα, χρησιμοποιώντας την τεχνική των «ερωταποκρίσεων», παρουσιάζει μια εικόνα που παραπέμπει στο θέμα υπό μελέτη, θέτοντας το εξής ερώτημα: «*Κοιτάξτε αυτή την εικόνα. Σας έρχεται στο μυαλό με τη θα ασχοληθούμε στο σημερινό μάθημα;*». Στόχος είναι οι εκπαιδευόμενοι να εκφράσουν απόψεις και η εκπαιδευτικός, βασισμένη σε αυτές, να γνωστοποιήσει το θέμα της διδακτικής ενότητας. Συγκεκριμένα, χρησιμοποιώντας ως διδακτικό μέσο το Power Point, η εκπαιδευτικός γνωστοποιεί/ ονομάζει το θέμα (στρατηγικές διείσδυσης στη διεθνή αγορά), αλλά και τους διδακτικούς στόχους αναφέροντας πως το μάθημα θα επικεντρωθεί: 1) στις στρατηγικές διεθνούς διείσδυσης; 2) στα πλεονεκτήματα/ μειονεκτήματα αυτών των στρατηγικών; 3) στις προϋποθέσεις για την επιλογή της κατάλληλης στρατηγικής. Έπειτα, η εκπαιδευτικός υπογραμμίζει στους εκπαιδευόμενους ότι οι ίδιοι θα αναλάβουν διδακτικό ρόλο μέσω της συνεργασίας εντός ομάδων. Ακολουθεί ο διαχωρισμός των εκπαιδευόμενων σε δύο ομάδες από την εκπαιδευτικό (Α ομάδα: 3 μέλη & Β Ομάδα: 2 μέλη). Ο διαχωρισμός γίνεται με τρόπο που να επιτευχθεί ισοκατανομή σε σχέση με τις ικανότητες/ απόδοση (κριτήριο) των εκπαιδευόμενων και να καλλιεργηθεί κλίμα συνεργασίας. Η εκπαιδευτικός γνωστοποιεί τις οδηγίες, έτσι ώστε η κάθε ομάδα να γνωρίζει τον ρόλο της. Οι οδηγίες αφορούν στα ονόματα των μελών της κάθε ομάδας, τον ρόλο που θα αναλάβει ο καθένας, αλλά και τον τρόπο διαχωρισμού/ συνεργασίας σε περιβάλλον εξ αποστάσεως εκπαίδευση. Σε σχέση με το τελευταίο, οι εκπαιδευόμενοι ενημερώνονται πως η κάθε ομάδα θα διεκπεραιώνει το έργο της σε ξεχωριστό «ηλεκτρονικό δωμάτιο» που θα δημιουργηθεί μέσω της εντολής «breakout rooms» της πλατφόρμας εκπαίδευσης «Microsoft teams».

- Β' φάση: Ομαδοσυνεργατική επεξεργασία

Στο στάδιο αυτό λαμβάνει χώρα η ομαδοσυνεργατική επεξεργασία. Προς την κατεύθυνση αυτή, η εκπαιδευτικός δίνει σε κάθε ομάδα «φύλλα εργασίας». Καθώς αυτά δημιουργήθηκαν σε ηλεκτρονική μορφή μέσω της εφαρμογής «mcs teams» της πλατφόρμας εκπαίδευσης «Microsoft teams», σε κάθε ομάδα δίνεται το αντίστοιχο link μέσω του chat (διδακτικό μέσο) της πλατφόρμας. Η πρώτη ομάδα λαμβάνει φύλλο εργασίας με έξι ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και αντίστοιχες εικόνες με σχεδιαγράμματα που απεικονίζουν στρατηγικές διείσδυσης μιας επιχείρησης στη

Ανάπτυξη Δεξιοτήτων⁹

Γνωστικών¹⁰:

Οι εκπαιδευόμενοι έμαθαν ποιες είναι οι εναλλακτικές στρατηγικές διείσδυσης στη διεθνή αγορά που έχει μια επιχείρηση στη διάθεσή της (1^{ος} διδακτικός στόχος). Επιπρόσθετα, έμαθαν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της κάθε στρατηγικής (2^{ος} διδακτικός στόχος), αλλά και ποια κριτήρια (χαρακτηριστικά επιχειρήσεων) θα πρέπει να λαμβάνουν υπόψη για την επιλογή της κατάλληλης στρατηγικής (3^{ος} διδακτικός στόχος). Τα παραπάνω επιτεύχθηκαν μέσω του οπτικού υλικού (εικόνες σχεδιαγράμματα, εννοιολογικός χάρτης), αλλά και μέσω των φύλλων εργασίας και φύλλων αξιολόγησης που δόθηκαν στις ομάδες.

Κοινωνικών/Επικοινωνιακών¹¹:

Οι εκπαιδευόμενοι καλλιεργήσαν τις κοινωνικές τους δεξιότητες και μέσα από τη συζήτηση, τις ερωταποκρίσεις και τη γενικότερη αλληλεπίδραση με τους συνεκπαιδευόμενους και την εκπαιδευτικό, δόθηκε η δυνατότητα για ανάπτυξη θετικών στάσεων και συμπεριφορών, αλλά και ανάπτυξη ικανότητας επικοινωνίας και εμπλοκής σε μια ομάδα.

Μεταγνωστικών¹²:

Οι εκπαιδευόμενοι καλλιεργήσαν μεταγνωστικές δεξιότητες μέσω της συζήτησης και της παράθεσης διαφόρων παραδειγμάτων επιχειρήσεων από την καθημερινότητα. Επιπρόσθετα, στη ανάπτυξη μεταγνωστικών δεξιοτήτων συνέβαλαν όλες οι δραστηριότητες στα φύλλα εργασίας και αξιολόγησης, καθώς μέσω αυτών οι εκπαιδευόμενοι επεξεργάζονται ή και συλλέγουν (βλ. εργασία για το σπίτι) πληροφορίες για πραγματικές επιχειρήσεις. Επίσης, καλούνται να λάβουν αποφάσεις για τη σύνθεση στρατηγικής διεθνοποίησης μιας επιχείρησης. Πρόκειται δηλαδή για μια τεχνική προσομοίωσης του επιχειρησιακού κόσμου. Τέλος, η γνώση που κατακτήθηκε μπορεί να χρησιμοποιηθεί από τους εκπαιδευόμενους στην καθημερινότητα τους για την καλύτερη κατανόηση του τρόπου λειτουργίας της διεθνούς αγοράς, αλλά και στην μετέπειτα κοινωνική και επαγγελματική ζωή τους. Εξάλλου, η διδακτική ενότητα στην οποία εστιάζει η διδασκαλία συνδέεται με την πραγματική ζωή στην οποία οι εκπαιδευόμενοι δραστηριοποιούνται καθημερινά ως καταναλωτές και δέχονται πολιτικές που ακολουθούν οι επιχειρήσεις.

διεθνή αγορά (βλ. https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=KiC-NNYdcUialvHxXAENKKfcOqSty4IMu3uKtgJPS5FUMehZSEIFVkg3RDNPMINYNEUOTjhD_VkpUTC4u). Μέσω αυτών, τα μέλη της ομάδας διερευνούν στοιχεία σχετικά με τον πρώτο και τον δεύτερο διδακτικό στόχο της ενότητας υπό μελέτη. Η δεύτερη ομάδα επίσης λαμβάνει φύλλο εργασίας με 3 ερωτήσεις πολλαπλής επιλογής και αντίστοιχες εικόνες. Οι ερωτήσεις είναι σε μορφή μικρής έκτασης μελέτης περίπτωσης (βλ. https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=KiC-NNYdcUialvHxXAENKKfcOqSty4IMu3uKtgJPS5FUOVVGOVJUV0NaSENDVTJYQIlg2Q1ZB_WFpHMC4u). Τα μέλη της ομάδας, λαμβάνοντας υπόψη τα χαρακτηριστικά της επιχείρησης σε κάθε μελέτη περίπτωσης, καλούνται να επιλέξουν την κατάλληλη στρατηγική διείσδυσης στη διεθνή αγορά. Με τον τρόπο αυτό, τα μέλη της ομάδας διερευνούν στοιχεία σχετικά με τον πρώτο και τον τρίτο διδακτικό στόχο της ενότητας υπό μελέτη. Ο/η «γραμματέας» της κάθε μια από τις δύο ομάδας επιλέγει στο ηλεκτρονικό φύλλο τις απαντήσεις που τα μέλη, μετά από συζήτηση, κρίνουν ως σωστές. Η εκπαιδευτικός λαμβάνει αυτόματα τις απαντήσεις στην πλατφόρμα «Microsoft teams». Κατά την προαναφερθείσα διαδικασία συνεργασίας εντός της ομάδας, οι εκπαιδευόμενοι επεξεργάζονται νέες πληροφορίες και τις εντάσσουν σταδιακά στα προσωπικά τους σχήματα κατανόησης.

- Γ' φάση: Παρουσίαση εργασιών

Στην φάση αυτή, όλοι οι εκπαιδευόμενοι επιστρέφουν ξανά στο ίδιο ηλεκτρονικό δωμάτιο (διακοπή εντολής «breakout rooms» της πλατφόρμας εκπαίδευσης «Microsoft teams»). Ο/η εκπρόσωπος της κάθε ομάδας παρουσιάζει τα αποτελέσματα που προκύπτουν από την ομαδική επεξεργασία του υλικού που δόθηκε και η εκπαιδευτικός τα καταγράφει με την χρήση ηλεκτρονικού εννοιολογικού χάρτη (διδακτικό μέσο), χρησιμοποιώντας την εφαρμογή «bubbl.us». Χρησιμοποιούνται οι τεχνικές των ερωταποκρίσεων και της συζήτησης/ διαλόγου. Η εκπαιδευτικός ζητάει από κάθε ομάδα να αιτιολογήσει τις απαντήσεις που δίνει και η ίδια συμμετέχει στην όλη διαδικασία εξηγώντας και δίνοντας παραδείγματα. Έπειτα μέσω διαφανειών στο Power point (διδακτικό μέσο) παρουσιάζει εικόνες και σχεδιαγράμματα. Σε αυτά απεικονίζονται πληροφορίες σχετικά με τα όσα οι ίδιες ομάδες ανακάλυψαν μέσω της ομαδοσυνεργασίας. Η εκπαιδευτικός δηλαδή ονοματίζει τη νέα γνώση και καταλήγουν εκπαιδευτικός και εκπαιδευόμενοι σε συμπεράσματα σχετικά με τους τρεις διδακτικούς στόχους που τέθηκαν.

- Δ' φάση: Αξιολόγηση

Οι εκπαιδευόμενοι αξιολογούνται με στόχο να αναδειχθεί αν επιτεύχθηκαν οι διδακτικοί στόχοι. Χρησιμοποιείται ένα δοκίμιο με τέσσερις ερωτήσεις αντικειμενικού τύπου (συμβατικό μέσο αξιολόγησης), αλλά και μια ρουμπρίκα αυτοαξιολόγησης (3 κριτήρια και διαβαθμισμένη κλίμακα εξαιρετική/ μέτρια/ χαμηλή απόδοση) για την αποτελεσματικότητα της συνεργασίας εντός της ομάδας (σύγχρονο μέσο αξιολόγησης). Όλες οι ερωτήσεις αξιολόγησης εντάχθηκαν σε ένα

φύλλο που δημιουργήθηκε στην εφαρμογή «mc.forms.» της πλατφόρμας εκπαίδευσης «Microsoft teams» (εκπαιδευτικό μέσο). Η εκπαιδευτικός δίνει το αντίστοιχο link στους εκπαιδευόμενους χρησιμοποιώντας το chat της πλατφόρμας. Έπειτα, τους ενημερώνει για τον χρόνο που έχουν στη διάθεσή τους να απαντήσουν στις ερωτήσεις. Με τον τρόπο αυτό αξιολογείται αν κατακτήθηκε η νέα γνώση, καθώς και αν οι ομάδες συνεργάστηκαν αποτελεσματικά. Οι απαντήσεις είναι ανώνυμες.

- Ε' φάση: Ανακεφαλαίωση

Λαμβάνοντας υπόψη τα αποτελέσματα της αξιολόγησης, η εκπαιδευτικός μέσω της τεχνικής της εισήγησης και δείχνοντας ένα σχεδιάγραμμα σε μορφή εννοιολογικού χάρτη στο PowerPoint (διδασκτικό μέσο) ανακεφαλαιώνει τα όσα ειπώθηκαν (λεκτικός και αναπαραστασιακός τύπος ανακεφαλαίωσης). Επιπρόσθετα, η εκπαιδευτικός δίνει παραδείγματα στρατηγικών διείσδυσης στη διεθνή αγορά που έχουν ακολουθήσει πραγματικές επιχειρήσεις (μεταγνωστική ανακεφαλαίωση). Έπειτα, ο εκπαιδευτικός επιλύει τυχόν απορίες και δίνει εργασία για το σπίτι προσφέροντας αναλυτικές οδηγίες που απεικονίζονται σε διαφάνεια του PowerPoint. Η εργασία αυτή είναι μεταγνωστικού τύπου. Συγκεκριμένα, οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να επισκεφθούν ηλεκτρονικές σελίδες σχετικές με τις δυο επιχειρήσεις (εταιρεία «Ηπειρώτικο κελάρι» & εταιρεία (Chirita)). Στη συνέχεια καλούνται να μελετήσουν το ιστορικό, τα προϊόντα και τις δράσεις των επιχειρήσεων. Αξιολογώντας τις πληροφορίες, οι εκπαιδευόμενοι θα πρέπει να προτείνουν την κατάλληλη στρατηγική διείσδυσης σε ξένη αγορά (1^{ος} και 3^{ος} διδασκτικός στόχος), να αιτιολογήσουν την απάντησή τους, αλλά και να προσδιορίσουν τα πλεονεκτήματα και τα μειονεκτήματα της στρατηγικής που επέλεξαν (2^{ος} διδασκτικός στόχος) για την κάθε μία από τις δυο επιχειρήσεις, καθώς και να αιτιολογήσουν τις αποφάσεις τους. Για το σκοπό αυτό, έχει δημιουργηθεί ειδικό φύλλο αξιολόγησης στην εφαρμογή «mc teams» της πλατφόρμας εκπαίδευσης «Microsoft teams» (βλ. <https://forms.office.com/Pages/ResponsePage.aspx?id=KiC-NNYdcUialvHxXAENKKfcOqSty4IMu3uKtgJPS5FURU5PQzFQTDdLWIBYUzAyS1VSSEFGWUJEMi4u>) στο οποίο ο κάθε εκπαιδευόμενος (ατομική αξιολόγηση) θα καταγράψει τις απαντήσεις του.

Αξιολόγηση⁸

(καταγράφουμε όλες τις τεχνικές αξιολόγησης από την αρχή της διδασκαλίας μας μέχρι την ολοκλήρωσή της. Δηλαδή, τις τεχνικές που αξιοποιήσαμε και στις τρεις μορφές αξιολόγησης)

Προκαταρκτική αξιολόγηση: Η προκαταρκτική αξιολόγηση πραγματοποιείται μέσω της τεχνικής των ερωταποκρίσεων, αλλά και της συζήτησης/ διαλόγου κατά την πρώτη φάση της διδασκαλίας (γνωστοποίηση εικόνας και συζήτηση σχετικά με το θέμα που θα διδαχθεί). Με τον τρόπο αυτό αξιολογείται το επίπεδο γνώσεων, δυνατοτήτων ή και αδυναμιών των εκπαιδευόμενων σχετικά με το γνωστικό τομέα που διδάσκεται.

Διαμορφωτική αξιολόγηση: Η διαμορφωτική αξιολόγηση πραγματοποιείται μέσω της παρατήρησης των εκπαιδευόμενων κατά τη διάρκεια συνεργασίας τους εντός της ομάδας (δεύτερη φάση), αλλά και μέσω της συζήτησης και των ερωταποκρίσεων κατά την παρουσίαση των εργασιών (τρίτη φάση). Η εν λόγω διαδικασία επιτρέπει στην εκπαιδευτικό να καθοδηγεί τη μάθηση, όσο αυτή βρίσκεται σε εξέλιξη.

Τελική αξιολόγηση: Η τελική αξιολόγηση πραγματοποιείται μέσω ερωτήσεων πολλαπλής επιλογής του δοκιμίου (συμβατικό μέσο), αλλά και μέσω της ρουμπρίκα αυτοαξιολόγησης (σύγχρονο μέσο) που εφαρμόστηκαν στην τέταρτη φάση. Η εν λόγω διαδικασία επιτρέπει στην εκπαιδευτικό να κατανοήσει «τι έμαθαν» οι εκπαιδευόμενοι ή με άλλα λόγια αν καλύφθηκαν οι διδακτικοί στόχοι που έχουν τεθεί, καθώς και αν συνεργάστηκαν αποτελεσματικά.

Βιβλιογραφία – Βοηθήματα¹³:

- Βάθης, Α., Ζωντήρος, Δ., Σπεντζούρη, Χ.-Λ., & Τομάρας, Π. (2003). *Αρχές Μάρκετινγκ. Β. ΕΠΑ.Λ.* Υπουργείο παιδείας και Θρησκευμάτων. Ινστιτούτο τεχνολογίας υπολογιστών και εκδόσεων Διόφαντος. Διαθέσιμο στο http://ebooks.edu.gr/ebooks/v/pdf/8547/4504/24-0473-02_Arches-Marketing_B-EPAL_Vivlio-Mathiti/
- Chandra, R. (2015). Collaborative learning for educational achievement. *IOSR Journal of Research & Method in Education*, 5(2), 1-4. doi: 10.9790/7388-052XXXXX
- Gillies, R. (2016). Cooperative learning: Review of research and practice. *Australian Journal of Teacher Education*, 41, 39-54. doi: 10.14221/ajte.2016v41n3.3.
- Γουλή, Ε., Γόγολου, Α., και Γρηγοριάδου, Μ., (2006). Ο Ενωσιολογικός χάρτης στην εκπαιδευτική διαδικασία του μαθήματος της Πληροφορικής: μια πιλοτική διερεύνηση. *Θέματα στην Εκπαίδευση, Ειδικό Αφιέρωμα: Σύγχρονη Έρευνα στη Διδακτική της Πληροφορικής*, 7(3), 351-377. Εκδόσεις Ελληνικά Γράμματα.
- Laal, M., & Ghodsi, S.M. (2012). Benefits of collaborative learning. *Procedia - Social and Behavioral Sciences*, 31, 486-490. doi: <https://doi.org/10.1016/j.sbspro.2011.12.091>
- Πετροπούλου, Ο., Κασσιμάτη, Α., & Ρετάλης, Σ. (2015). *Σύγχρονες μορφές εκπαιδευτικής αξιολόγησης με αξιοποίηση εκπαιδευτικών τεχνολογιών*. Αθήνα: Σύνδεσμος Ελληνικών Ακαδημαϊκών Βιβλιοθηκών. Ανακτήθηκε από <http://hdl.handle.net/11419/232>

Εφαρμογές

<https://www.office.com/launch/forms?auth=1>